

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii	ISTORIE

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria istoriografiei. Mari etape în evoluția istoriografiei.						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.dr. Andrei Alexandrescu						
2.3. Titularul activităților de seminar	Dr. Adriana Speteanu						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutorat					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice. Studentul/absolventul poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate.
Aptitudini	Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice. Studentul/absolventul formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate. Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice. Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1.Trăsături generale ale istoriografiei romantice. Sentimentul trecutului istoric și romantismul. Semnificația idealurilor revoluționare în istoriografia romantică. Istoriografia romantică în Germania, Franța și Marea Britanie.	Prelegere, prezentare, dezbatere.	
2.Istoriografia romantică în Europa Centrală și de Est: spațiile polon, ceh, maghiar, elen și bulgar. Istoriografia romantică în Țările Române.		
3. Problema parcursului istoric către guvernarea democratică. Activitatea istoriografică a lui Francois Guizot și a lui Alexis de Tocqueville.		
4.Căutarea legilor istoriei și aspirația către o explicație unitară a evoluției istorice a umanității.Auguste Comte și curentul pozitivist. Marxismul – tentativă de căutare a legilor istoriei. Critici la adresa legilor istoriei în sec al XIX – lea.		
5.Noi direcții de dezvoltare a istoriei în sec. al XIX- lea. Apariția egiptologiei, asiriologiei, arheologiei și preistoriei.		

6. Istoriografia românească în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Problema formării și continuității poporului român. Alexandru Xenopol istoric și filosof al istoriei.		
7. Trăsături generale ale „școlii critice” pe plan european. Istoricii ai Școlii critice în Franța și Germania.		
8. „Școala critică” în istoriografia românească. Activitatea istoriografică a lui Dimitrie Onciul și Ioan Bogdan.		
9. Noi direcții de cercetare, noi metodologii în istoriografia europeană la începutul sec. XX: Weber, Pirenne, Huizinga.		
10. Apariția și trăsăturile generale ale Școlii de la Annales. Activitatea istoriografică a lui Lucien Febvre și Marc Bloch.		
11. A doua generație a Școlii de la Annales. Fernand Braudel. Școala de la Annales în anii 1960-1980.		
12. Istoriografia britanică după al II-lea război mondial.		
13. Istoriografia românească în prima jumătate a sec. XX.		
14. Istoriografia românească în epoca regimului totalitar comunist (1944 – 1989).		

Bibliografie obligatorie:

Boia, Lucian – Istorie și mit în conștiința românească, Humanitas, București, 1997, Capitolul IV: „Unitatea”, pp.145 -176
Brătianu, Gheorghe – Marea Neagră. De la origini la cucerirea otomană. Ed Meridiane, București, 1988, „Introducere, Geografia istorică și politică a Mării Negre”, pp. 84- 101
Giurescu, C. Constantin; Giurescu, C. Dinu – Istoria românilor, Albastros, București, 1975, Capitolul: „Pământul Românesc”, pp.15 -27
Iorga, Nicolae – Generalități cu privire la studiile istorice, Polirom, 1999, cap „Despre concepția actuală a istoriei și geneza ei”, pp. 51- 63 și „Prefața la Istoriologia umană”, pp 341-343
Pârvan, Vasile – Începuturile vieții romane la gurile Dunării, Cartea Românească, 2000, pp.8 - 36
Xenopol, Alexandru – Principiile fundamentale ale istoriei, Ed Albatros, 2003, Capitolul I: „Repetiția și succesiunea universală”, pp.39-62

Bibliografie facultativă (surse istoriografice):

Bloch, Marc – Regii taumaturgi. Studiu asupra caracterului supranatural atribuit puterii regale, cu deosebire în Franța și Anglia, Polirom, Iași, 1997.
Braudel, Fernand – Mediterana și lumea mediteraneană în epoca lui Filip al II-lea, Meridiane, București, 1985.
Delumeau, Jean – Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată, Meridiane, București, 1986.
de Tocqueville, Alexis – Despre democrație în America, Humanitas, București, 1995, 2005.
Engels, Friedrich – Originea familiei, a proprietății private și a statului, Ed. de Stat pentru Literatură Politică, București, 1957 (sau orice altă ediție).
Febvre, Lucien – Religia lui Rabelais. Problema necredinței în secolul al XVI-lea, Dacia, Cluj- Napoca, 1996–1998.
Ginzburg, Carlo – Brânza și viermii: universul unui morar din secolul al XVI-lea, Nemira, București, 1997.
Guizot, François – Istoria civilizației în Europa, Humanitas, București, 2000.
Huizinga, Johan – Amurgul Evului Mediu, Meridiane, București, 1993; Humanitas, București, 2002.
Kogălniceanu, Mihail – Opere, Ed. Academiei R. S. România, București, 1974 (sau orice altă ediție).
Marx, Karl; Engels, Friedrich – Manifestul partidului comunist, Nemira, București, 2006 (sau orice altă ediție).

Pirenne, Henri – Mahomed și Carol cel Mare, Meridiane, București, 1996. Wallerstein, Immanuel – Pentru a înțelege lumea. O introducere în analiza sistemelor-lume, Idea Design & Print, Cluj-Napoca, 2013. Weber, Max – Etica protestantă și spiritul capitalismului, Humanitas, București, 1993.		
7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Aspecte introductive seminar sem 2. Mihail Kogălniceanu - Cuvânt pentru deschiderea cursului de istorie națională în Academia Mihăileană, rostit în 24 noiembrie 1843	Dezbateri, exerciții individuale și în echipă, expuneri individuale.	
2.François Guizot – Istoria civilizației în Europa, Alexis de Tocqueville – Despre democrație în America		
3.Karl Marx, Friedrich Engels – Manifestul partidului comunist, Friedrich Engels – Originea familiei, a proprietății private și a statului, cap. „Familia monogamă”		
4.Max Weber – Etica protestantă și spiritul capitalismului, Johan Huizinga – Amurgul Evului Mediu, Henri Pirenne – Mahomed și Carol cel Mare		
5.Marc Bloch – Regii taumaturgi. Studiu asupra caracterului supranatural atribuit puterii regale, cu deosebire în Franța și Anglia, Lucien Febvre – Religia lui Rabelais. Problema necredinței în secolul al XVI-lea		
6.Fernand Braudel – Mediterana și lumea mediteraneană în epoca lui Filip al II-lea, Jean Delumeau – Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată		
7.Carlo Ginzburg – Brânza și viermii: universul unui morar din secolul al XVI-lea, Immanuel Wallerstein – „Originile istorice ale analizei sistemelor-lume. De la disciplinele de științe sociale la științele sociale istorice”, în Pentru a înțelege lumea. O introducere în analiza sistemelor-lume		
Bibliografie facultativă: Scurte fragmente din lucrările istoriografice menționate indicate de profesor		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Capacitatea de a oferi interpretări asupra discursului istoriografic pe baza cunoașterii modului în care a evoluat concepția despre istorie de-a lungul timpului. Capacitatea de a utiliza concepte și de a caracteriza etape majore ale istoriografiei universale și românești. Originalitatea și capacitatea de corelare a lucrărilor reprezentative ale	Pre-examen scris, pe parcursul semestrului, cu subiecte formulate pe baza bibliografiei obligatorii a cursului și vor cuprinde elemente de analiză a unei opere istoriografice pornind de la un text selectat din bibliografie (pondere 40%) și un	Admis / Respins

	istoriografiei cu propriile interese de studiu. Respectarea tematicii stabilite prin subiectele de examen și răspunsurile corecte oferite la întrebările incluse în acestea, originalitatea, prezentarea argumentată a ideilor și opiniilor personale, corelarea cu informațiile oferite la curs și la seminar, rigoarea referirilor la bibliografia cursului.	test grilă (pondere 60%). Evaluare sumativă: examen scris în sesiunea de examene.	100%
9.5. Seminar	Respectarea tematicii stabilite pentru seminar, oferirea de răspunsuri documentate pe baza bibliografiei, originalitatea, corelarea cu informațiile oferite la curs, prezentarea argumentată a ideilor și opiniilor personale, nivelul cunoștințelor reliefat de intervențiile în cadrul seminarului, capacitatea de corelare cu propriile interese de studiu și de utilizare a cunoștințelor dobândite pentru pregătirea la alte cursuri.	Evaluare periodică, pe parcursul semestrului pe baza intervențiilor în cadrul seminarului.	Poate majora nota obtinuta la examenul scris cu cel mult 1p., fără a se putea depăși nota maximă.
Standard minimum de performanță	Identificarea și expunerea principalelor teorii prezentate în literatura de specialitate, cunoașterea generală a perioadelor istoriografice, capacitatea de a caracterizare generală a demersurilor istoriografice specifice fiecareia dintre acestea, cunoașterea numelui istoricilor importanți, a ariei lor generale de activitate, capacitatea de a indica utilitatea operei acestora pentru cercetătorii din prezent și de a face trimiteri la interesele proprii de studiu. Promovarea unui pre-examen (obținerea calificativului: ADMIS) reprezintă condiție pentru susținerea examenului. Subiectele pentru pre-examen vor fi formulate pe baza Bibliografiei obligatorii a cursului. Participarea la examenul scris din sesiunea de examene. Punctajul total obținut după notarea lucrării de examen scris potrivit baremului de corectare și, dacă este cazul, după includerea evaluării periodice realizate la seminar pe parcursul semestrului să fie de cel puțin 5.		

Data Completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

29.09.2025

Data avizării în 01.10.2025
departament

Semnătura Directorului de
Departament